

T.B.M.M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 16.3.2025
Sayı : 405

25769

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Dışişleri Bakanı Sayın Hakan FİDAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 18/3/2025

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Doğu Türkistan'daki Uygur Türklerine yönelik insan hakları ihlalleri, uluslararası toplumun gündeminde önemli bir yer tutmaktadır. Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve çeşitli insan hakları örgütleri, bölgede işkence, insanlık dışı muamele ve cinsel şiddet gibi uygulamaların varlığına dikkat çekmektedir.

Doğu Türkistan'da Uygur Türklerine yönelik insan hakları ihlalleri, uluslararası toplum tarafından yakından izlenmektedir. Türkiye, tarihi ve kültürel bağları nedeniyle bu konuda duyarlılık göstermektedir. Ancak, son dönemde alınan iade kararları ve bölgedeki gelişmeler, Türkiye'nin bu konudaki politikalarının ve eylemlerinin netleştirilmesini gerektirmektedir. Bu nedenle, Dışişleri Bakanlığı'nın Doğu Türkistan'daki insan hakları ihlalleri ve Uygur Türklerine yönelik baskılar konusundaki tutumu ve eylemleri hakkında bilgi edinilmesi önem arz etmektedir.

Son olarak, İstanbul 16. ve 18. İdare Mahkemeleri, Çin'den kaçarak ülkemize sığınan iki Uygur Türkü'nün doğrudan Çin'e iadesine karar vermiştir. Mahkemeler, "ülkelerine iade edilmeleri halinde zulme maruz kalacaklarına dair ciddi, somut maddi delil olmadığı" gerekçesiyle bu kararı almıştır.

Bu bağlamda;

1. Dışişleri Bakanlığı, Doğu Türkistan'daki insan hakları ihlalleri konusunda Çin makamları nezdinde hangi girişimlerde bulunmuştur?
2. Türkiye, Uygur Türklerinin durumu hakkında uluslararası platformlarda hangi adımları atmıştır?

3. Çin'e iade edilmesine karar verilen Uygur Türklerinin durumuyla ilgili Bakanlığınızın bir girişimi veya değerlendirmesi olmuş mudur?
4. Dışişleri Bakanlığı, Çin'e iade kararlarının uluslararası insan hakları sözleşmeleri ve Türkiye'nin taahhütleriyle uyumlu olup olmadığını değerlendirmiş midir?
5. Dışişleri Bakanlığı, Uygur Türklerinin haklarının korunması ve Doğu Türkistan'daki insan hakları ihlallerinin sona erdirilmesi için gelecekte hangi somut adımları atmayı planlamaktadır?